

ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶದಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಬಾನಗಲ್ಲುಗಳು

ದಿನಾಂಕ	ಮೈಲಿಗಲ್ಲು
1962	ವಿಕ್ರಂ ಸಾರಾಭಾಯ್ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ 'ಇಂಡಿಯನ್ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಕಮಿಟಿ ಫಾರ್ ಸ್ಪೇಸ್ ರಿಸರ್ಚ್' (INCOSPAR) ಸ್ಥಾಪನೆ & ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಬಾಲನೆ.
21-11-1963	ತಿರುವನಂತಪುರದ ತುಂಬಾ ಈಕ್ವೆಟೋರಿಯಲ್ ರಾಕೆಟ್ ಲಾಂಚಿಂಗ್ ಸ್ಟೇಷನ್(TERLS)ನಿಂದ ಪ್ರಥಮ ಸೌಂಡಿಂಗ್ ರಾಕೆಟ್‌ನ ಉಡಾವಣೆ
01-01-1967	ಅಹಮದಾಬಾದ್‌ನಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯಿಂದ ಉಪಗ್ರಹ ಸಂಪರ್ಕಿಸುವ ಕೇಂದ್ರದ ಸ್ಥಾಪನೆ.
20-11-1967	ದೇಸಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಬಳಸಿ ತಯಾರಿಸಿದ ಸೌಂಡಿಂಗ್ ರಾಕೆಟ್ 'ರೋಹಿಣಿ' ಉಡಾವಣೆ.
15-08-1969	ಭಾರತೀಯ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ವಿಜ್ಞಾನ-ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಸಂಸ್ಥೆ 'ಇಸ್ರೋ' ಸ್ಥಾಪನೆ.
1971	'ಸತೀಶ್ ಧವನ್ ಸ್ಪೇಸ್ ಸೆಂಟರ್' (SDSC) ಸ್ಥಾಪನೆ & ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಬಾಲನೆ.
19-04-1975	ರಷ್ಯಾ ಉಡಾವಣಾ ನೆಲೆಯಿಂದ ಭಾರತದ ಪ್ರಥಮ ಕೃತಕ ಉಪಗ್ರಹ 'ಆರ್ಯಭಟ' ಉಡಾವಣೆ.
1975-76	'ನಾನಾ' ಸಹಾಯದೊಂದಿಗೆ ಭಾರತದ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಟೆಲಿವಿಷನ್ ಸಂಪರ್ಕ ಕಲ್ಪಿಸುವ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ.
01-01-1977	ದೇಶದ ಪೋಸ್ಟ್ ಅಫೀಸ್ & ಟೆಲಿಗ್ರಾಫ್ ಕಚೇರಿಗಳಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕ ಕಲ್ಪಿಸುವ ಸ್ಯಾಟಲೈಟ್ ಟೆಲಿಕಮ್ಯುನಿಕೇಷನ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪರಿಮೆಂಟ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ (STEP) ಅಭಿವೃದ್ಧಿ.
07-06-1979	ಭೂಮಿಯನ್ನು ಗಮನಿಸಲು 'ಭಾಸ್ಕರ 1' ಉಪಗ್ರಹ ಉಡಾವಣೆ.
10-08-1979	ಪ್ರಥಮ ಪ್ರಯೋಗಾತ್ಮಕ 'ಎಸ್‌ಎಲ್‌ವಿ 3' ಸ್ಯಾಟಲೈಟ್ ಲಾಂಚ್ ವೆಹಿಕಲ್-3ರ ಉಡಾವಣೆ. ಕಕ್ಷೆಗೆ ಸೇರಿಸುವಲ್ಲಿ ವಿಫಲ.
18-07-1980	ಎರಡನೇ ಪ್ರಯೋಗಾತ್ಮಕ 'ಎಸ್‌ಎಲ್‌ವಿ 3'ರ ಯಶಸ್ವಿ ಉಡಾವಣೆ. ಉಡಾವಣೆಗೆ ರೋಹಿಣಿ ಸೌಂಡಿಂಗ್ ರಾಕೆಟ್ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಬಳಕೆ.
19-06-1981	ಇಸ್ರೋ ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಪ್ರಥಮ ಸಂಪರ್ಕ ಉಪಗ್ರಹ 'ಆಪಲ್' (APPLE) ಉಡಾವಣೆ.
02-04-1982	ಸಂಪರ್ಕ, ಪ್ರಸಾರ & ಹವಾಮಾನ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕಾಗಿ 'ಇನ್ಫಾಟ್ 10' ಇಂಡಿಯನ್ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಸ್ಯಾಟಲೈಟ್‌ನ ಯಶಸ್ವಿ ಉಡಾವಣೆ.
02-04-1984	ಭಾರತ-ರಷ್ಯಾ ಜಂಟಿ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ಯೋಜನೆಯಂತೆ ಭಾರತದ ಗಗನಯಾತ್ರಿ ರಾಕೆಟ್ ಶರ್ಮ 'ಸೂಯಜ್ T-11'ರಲ್ಲಿ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶಕ್ಕೆ ಪ್ರಯಾಣ. ಪ್ರಥಮ ಬಾರಿಗೆ ಭಾರತೀಯನೊಬ್ಬನ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ಪ್ರವೇಶ.
24-03-1987	'ಅಡ್ವಾನ್ಸ್‌ಡ್ ಸ್ಯಾಟಲೈಟ್ ಲಾಂಚ್ ವೆಹಿಕಲ್' (ASLV) ಉಡಾವಣೆ.
17-03-1988	ಭಾರತದ ಪ್ರಥಮ ಇಂಡಿಯನ್ ರಿಮೋಟ್ ಸೆನ್ಸಿಂಗ್ (ದೂರ ಸಂವೇದಿ) ಉಪಗ್ರಹ IRS-4A ಉಡಾವಣೆ.
20-09-1993	ಪೋಲಾರ್ ಸ್ಯಾಟಲೈಟ್ ಲಾಂಚ್ ವೆಹಿಕಲ್ (PSLV) ಉಡಾವಣೆ.
15-10-1994	ಎರಡನೇ ಪ್ರಯೋಗಾತ್ಮಕ 'ಪಿಎಸ್‌ಎಲ್‌ವಿ' ಉಪಗ್ರಹ ಉಡಾವಣೆ.
18-04-2001	'ಜಿಯೋಸ್ಟೇಷನರಿ ಲಾಂಚ್ ವೆಹಿಕಲ್' ಬಳಸಿ ಪ್ರಥಮ ಜಿಯೋ ಸ್ಯಾಟಲೈಟ್ ಕಕ್ಷೆಗೆ ಸೇರ್ಪಡೆ.
02-09-2007	2130 ಕಿಲೋ ತೂಕದ INSAT - 4CR ಅನ್ನು GSLVFOI ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಯಶಸ್ವಿ ಉಡಾವಣೆ.
22-10-2008	'ಚಂದ್ರಯಾನ-1' ಉಡಾವಣೆ.

ದಿನಾಂಕ	ಮೈಲಿಗಲ್ಲು
2000-2010	'ಜೆಎಸ್‌ಎಲ್‌ವಿ' ಶ್ರೇಣಿಯ ರಾಕೆಟ್‌ಗಳ ಉಡಾವಣೆ & ಪರಿಶ್ಲೇಷಣೆ.
05-11-2013	ಪ್ರಥಮ ಅಂತರಗ್ರಹ ಯೋಜನೆ - ಮಾರ್ಸ್ ಆರ್ಬಿಟರ್ ಮಿಷನ್ (MoM) ಉಡಾವಣೆ.
24-09-2014	ಮಂಗಳನ ಕಕ್ಷೆಗೆ ನೌಕೆಯ ಪ್ರವೇಶ.
28-02-2015	ಭಾರತದ ಪ್ರಥಮ ಖಗೋಳ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ 'ಆಸ್ಟ್ರೋಸ್ಯಾಟ್'ನ ಯಶಸ್ವಿ ಉಡಾವಣೆ.
15-02-2017	'ಪಿಎಸ್‌ಎಲ್‌ವಿ-C37' ಬಳಸಿ ಭಾರತದ 3 ಮತ್ತು ಬೇರೆ ದೇಶಗಳ 101 ನ್ಯಾಟೊ, ಒಟ್ಟು 104 ಉಪಗ್ರಹಗಳನ್ನು ಭೂಮಿಯಿಂದ 506 ಕಿ.ಮೀ. ಎತ್ತರದ ಕಕ್ಷೆಗೆ ಜೋಡಣೆ.
23-06-2017	'ಪಿಎಸ್‌ಎಲ್‌ವಿ-C38' ಬಳಸಿ ಕಾರ್ಟೋಸ್ಯಾಟ್-ಶ್ರೇಣಿ 2 ಉಪಗ್ರಹವನ್ನು 505 ಕಿ.ಮೀ. ಎತ್ತರದ ಕಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಇರಿಸಿದ್ದು.
29-06-2017	ಭಾರತದ ಸಂಪರ್ಕ ಉಪಗ್ರಹ 'ಜೆಸ್ಯಾಟ್-17' (GSAT17) ಫೈಂಟ್ ಗಯಾನದಿಂದ ಉಡಾವಣೆ. ಸಂಪರ್ಕ ಮಾಧ್ಯಮಗಳಾದ 'ಎಸ್' & 'ಸಿ' ಬ್ಯಾಂಡ್‌ಗಳಿಗಾಗಿ ಕೈಗೊಂಡ ವಿಶೇಷ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ.
12-01-2018	ಭಾರತದ 'ಪಿಎಸ್‌ಎಲ್‌ವಿ'ಯ 42ನೇ ಉಡಾವಣೆ. 710 ಕೆ.ಜಿ. ತೂಕದ ಕಾರ್ಟೋಸ್ಯಾಟ್ ಶ್ರೇಣಿ-2 ಮತ್ತು ಒಟ್ಟು 613 ಕೆ.ಜಿ. ತೂಕದ 'ಕೊ-ಪ್ಯಾಪೆಂಜರ್' ಉಪಗ್ರಹಗಳ ಉಡಾವಣೆ.
29-03-2018	ದೇಸಿಯವಾಗಿ ತಯಾರಾದ ಕ್ರಿಯೋಜೆನಿಕ್ ಹಂತವುಳ್ಳ ಜೆಎಸ್‌ಎಲ್‌ವಿ ಉಡಾವಣೆ.
15-08-2018	9023 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ವೆಚ್ಚದ ಗಗನಯಾನ ಯೋಜನೆಗೆ ಪಾಲಿಮೆಂಟ್‌ನ ಅನುಮೋದನೆ.
ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2018	ಶ್ರೀಹರಿಕೋಟದ 'ಸತೀಶ್ ಧವನ್ ಉಡ್ಡಯನ ನೆಲೆ'ಯಿಂದ 889 ಕೆ.ಜಿ. ತೂಕದ, ಭೂಮಿಯನ್ನು ನಿಗಾ ಮಾಡುವ 2 ವಿದೇಶಿ ಕೃತಕ ಉಪಗ್ರಹಗಳ ಉಡಾವಣೆ.
14-11-2018	'ಜೆಎಸ್‌ಎಲ್‌ವಿ-ಎಂಕೆ-3' ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗೆ ಸನ್ನದ್ಧ ಎಂಬ ಘೋಷಣೆ.
05-12-2018	ಸಂಪರ್ಕ ಉಪಗ್ರಹ GSAT-11 ಉಡಾವಣೆ. ಒಟ್ಟು ತೂಕ 5854 ಕೆ.ಜಿ. ಇದು ನಾವು ಹಾರಿಸಿರುವ ಉಪಗ್ರಹಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ತೂಕದ ಉಪಗ್ರಹವಾಗಿದೆ.
19-12-2018	'ಇಸ್ರೋ'ದ 39ನೇ ಸಂಪರ್ಕ ಉಪಗ್ರಹ 'GSLV-F11' ಶ್ರೀಹರಿಕೋಟದಿಂದ ಉಡಾವಣೆ.
06-02-2019	ಭಾರತದ ಟೆಲಿಕಮ್ಯುನಿಕೇಷನ್ ಉಪಗ್ರಹ 'GSAT-31' ಫೈಂಟ್ ಗಯಾನದಿಂದ ಯಶಸ್ವಿ ಉಡಾವಣೆ.
12-04-2019	ಮಾಮೂಲಿ ಗಾತ್ರಕ್ಕಿಂತ ದೊಡ್ಡ ಪಿಎಸ್‌ಎಲ್‌ವಿ(PSLVCL41)ಯ 20ನೇ ಉಡಾವಣೆ.
22-05-2019	ಭಾರತದ ಕೃಷಿ, ಅರಣ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಕೃತಿ ವಿಕೋಪ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ನೆರವಾಗುವ RISAT-2 B ಉಪಗ್ರಹ, ಶ್ರೀಹರಿಕೋಟದಿಂದ ಉಡಾವಣೆ.
22-07-2019	'ಚಂದ್ರಯಾನ-2' ಉಡಾವಣೆ.
07-09-2019	'ವಿಕ್ರಮ್ ನೌಕೆ' ಚಂದ್ರನ ಮೇಲೆ ಹಗುರುವಾಗಿ ಇಳಿಯುವಲ್ಲಿ ವಿಫಲ.
11-12-2019	ಭಾರತದ 50ನೇ PSLV ಉಡಾವಣೆ.
17-12-2020	ಸಂಪರ್ಕ ಉಪಗ್ರಹ CMS01 ಉಡಾವಣೆ.
14-07-2023	'ಚಂದ್ರಯಾನ-3' ಯಶಸ್ವಿ ಉಡಾವಣೆ.
23-08-2023	'ವಿಕ್ರಂ' ನೌಕೆಯ ಸ್ಫೂರ್ತು ಲ್ಯಾಂಡಿಂಗ್.
02-09-2023	ಸೋಲಾರ್ ಮಿಷನ್ 'ಆದಿತ್ಯ' L1ನ ಯಶಸ್ವಿ ಉಡಾವಣೆ.

ಈ ದಶಕದ ಮಧ್ಯಂತರದ (2025) ನಂತರ ಕಾಸ್ಮಿಕ್ ರೇಡಿಯೇಷನ್ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕಾಗಿ ಎಕ್ಸ್‌ಪೋಸ್ಟಾಟ್‌ನ (Xposat) ಉಡಾವಣೆ, ಮಂಗಳಯಾನ-2, ಶುಕ್ರಗ್ರಹಯಾನ-1, ಜಪಾನ್‌ನೊಂದಿಗೆ ಜಂಟಿ ಚಂದ್ರಯಾನ, ಆಸ್ಟ್ರೋಸ್ಯಾಟ್-2 (astrosat-2), ಸೌರವ್ಯೂಹದಿಂದಾಚೆಗಿನ ವಿಶ್ವದ ರಹಸ್ಯ ಅರಿಯಲು 'ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲೋರ್‌ರ್' ಮುಂತಾದ ಯೋಜನೆಗಳು ಸಾಲುಗಟ್ಟಿ ನಿಂತಿವೆ. 150ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಖಾಸಗಿ ನವೋದ್ಯಮಗಳು ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿವಿಧ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ನಿರತವಾಗಿವೆ. ಜನರ ಶ್ರೇಯೋಭಿಲಾಷೆ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳ ಬೆನ್ನಿಗಿದೆ. ಭಾರತದ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಾಧನೆ ಎಂದರೆ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಸಾಧನೆ ಎನ್ನುವಂತಾಗಿದೆ.